

Organ: Folkhälsorådet

Tid: 2025-03-03, klockan 14.00-15.30

Plats: Konferensrum Jupiter och via Microsoft teams.

Närvarande:

Cecilia Festin Stenlund, ordförande Folkhälsoråd och Kommunstyrelsens ordförande, Malå kommun
Erik Lindblom, skolchef /T.f Kommunchef Utbildningsavdelningen Malå kommun
John Olsson, socialchef, Socialavdelningen, Malå kommun
Marie Önnertlov Näslund, administrativ chef, Administrativa enheten, Malå kommun
Daniel Burman, Folkhälsosamordnare, Storuman/Malå kommun

Adjungerande Susanne Stenberg, Samisksamordnare, Malå kommun

Urban Lindström, Beredning för Folkhälsa, Region Västerbotten
Rebecca Lindahl Avdelningschef, Malå Sjukstuga Hälsocentral, Region Västerbotten
Anna M Dahlgren Verksamhetschef Malå/Stenbergska Sjukstuga/Hälsocentral, Region Västerbotten

Ej Närvarande:

Elin Nilsson, Miljö- och byggchef, Malå/Norsjö Miljö- och byggavdelning.

§ 1

Dagordning Fastställs

Ordförande för folkhälsorådet går igenom dagordningen.

Folkhälsorådet BESLUTAR att godkänna dagordningen.

§ 2

Val av justerare

Ordförande föreslår att utses Marie Önnertlov Näslund till justerare.

Folkhälsorådet BESLUTAR att godkänna val av justerare.

§ 3

Föregående protokoll

Ordförande för folkhälsorådet hänvisar att föregående mötesanteckningar ligger på Malå kommuns hemsida¹ och under Teamsytan Folkhälsa.

Folkhälsorådet BESLUTAR att protokollet läggs till handlingarna.

§ 4

Budget

Folkhälsosamordnaren informerar om budgeten för Folkhälsa 2025

- Personalkostnad 2025: 400 000kr
- Medel för tjänsteköp/Aktiviteter för 2025: 35 000kr.
Håller budget.
- Bokad kostnader 2025
500kr Nedsärpningskampanj Nilaskolan
3600kr Rollup/Affischer Antilangningskampanjer
10 000kr Det goda samtalet, del av föreläsningskostnad
3000kr Licenskostnad YAM

Folkhälsorådet BESLUTAR att protokollet läggs till handlingarna

¹ [Folkhälsorådet | Malå Kommun](#)

§ 5

Verksamheterna informerar

- **Kommunstyrelsens Malå kommun**

Ordförande informerar att det stora samtalsämnet bland invånarna på samhället är akutsjukvårdsplatser på Malå sjukstuga och de långa resvägarna för tandvård.

T.F kommunchef för Malå kommun är Erik Lindblom till dess att nya kommunchef är rekryterad. Rekrytering pågår

- **Administrativa enheten:**

Administrativa enheten informerar att:

Det är mycket som händer i samhället i stort och det är innebär ett stort tryck på kommunens arbete kopplat till krisberedskap i händelse av kris och krig.

Det pågår ett intensivt arbete gällande informationssäkerhet.

Gällande POSOM ska nya rutiner upp till Kommunstyrelsen för beslut. Arbetet pågår att styra upp POSOM lokalt där man diskuterar vilka som ska ingå och vilka stödnätverk man kan nyttja.

Samisk samordnare informera att:

I samband med Svenska Rallyt i Umeå så fick den samiska befolkningen utstå mycket hat och hot. Detta har även påverkat säkerhetsarbetet under samiska veckan som äger rum under vecka 10 i Umeå där man stärkt säkerhetsarbetet.

Under veckan släpps ny forskning kopplat till unga samers hälsa²³ Mycket hot och hat kopplat till Rally - fredag Unga samers hälsa.

Arbete med revidering av handlingsplanen pågår och den är utskickad på remiss inom kommunen. Sista svarsdatum är 30e mars 2025. Handlingsplanen förväntas att antas i KS under juni.

² [Samisk identitet ger stolthet men skapar också utmaningar för unga](#)

³ [Ny forskning: Sex av tio unga samer upplever rasism | SVT Nyheter](#)

- **Socialavdelningen:**

Socialchefen informerar att:

Skolsocionomen jobbar nu 100% i Skolsocialteamet och detta har lett till ett utökat samarbete med skolan och ska resultera i mer förebyggande insatser.

Det är överbeläggning på korttidsboende och det finns ett behov av mer korttidsplatser. Idag är det överbelagt med fyra brukare.

Behov av hemsjukvård har ökat.

Nybyggnation av Miklagård förväntas ge stora driftfördelar utifrån verksamhetsbehov⁴

Systemet Life Care håller på implementeras i verksamheterna.

Avdelning har påbörjat arbetet med att ställa om till den nya socialtjänstlagen som kommer fokusera mer på förebyggande insatser, tillgänglighet och arbete med evidensbaserade metoder⁵

Sjuktalet inom avdelningen ligger på 8,9%, där äldreomsorgen står för störst andel. Kommer jobba kommunövergripande med kommunen eftersom den största andel av sjukfrånvaro inom kommunen utgörs av kortidssjukfrånvaro.

Gällande akutsjukvårdsplatser så har avdelningen ingen budget att bedriva driva detta utan man tittar på andra möjliga samverkansformer.

Samlokalisering har diskuterats men inget beslut är tagit idag utan det ligger på framtiden. Regionen och kommunen tittar på andra lösningar med avancerad vård men där är vi inte idag. En stor del av problematiken är att det är svårt att rekrytera personal och att både kommunen och regionen går mot budgetunderskott samt att kommun och region har sparkrav.

⁴ [PLANEN: Så ska boendet byggas ut och byggas om](#)

⁵ [Ny socialtjänstlag 2025 – förberedelser och förändringar - Socialstyrelsen](#)

- **Utbildningsavdelningen:**
Skolchefen informerar att:

Samarbete med Socialtjänsten genom Skolsocialteamet är igång och fungerar bra.

Har hög sjukfrånvaro, främst korttidsfrånvaro inom utbildningsavdelningen som ligger på 10% totalt. Inom förskolan ligger sjuktalen på 15%. Kommer jobba aktivt för att få ner sjuktalen. Totalt ligger sjuktalen för kommunen på 8,8%.

Från att ha haft det kämpigt under många år så har antalet kränkingsärenden gått ner och skolan uppger att situationen är bättre än tidigare.

En framgångsfaktor för utbildningsavdelningen är att tänka strategiskt och våga testa nya arbetssätt.

Det minskade barnafödandet i kommunen påverkar skolan redan nu och man planerar för framtiden.

- **Malå sjukstuga Region Västerbotten**

Verksamhetschef på Malå sjukstuga informerar arbetet med att införa det nya journalsystemet Cosmic påbörjas vecka 17 och kommer påverka tillgängligheten under en period.

Malå sjukstuga hälsocentral placeras på en fjärdeplats i länet 2025 gällande patienters upplevelse/nöjdhet av en hälsocentral/sjukstuga i länet enligt den nationella patientenkäten⁶.

Gällande akutsjukvårdsplatser har Malå sjukstuga fortfarande pausat sina akutvårdsplatser på obestämd tid och för att öppna akutvårdsplatser igen är man beroende av samverkan med kommunen för att lösa bemanningen då Regionen inte har budget till att lösa detta själva.

Regionen undersöker nu hur man kan samnyttja lokalen med andra aktörer som exempelvis kommun och Folk tandvården.

⁶ [Nationell patientenkät | SKR](#)

- **Beredningen för Folkhälsa Region Västerbotten**
Ordförande för bredning för folkhälsa informerar att:

Införande av det nya journalsystemet Cosmic tar upp mycket av Regionens resurser och det kommer påverka tillgängligheten en period i länet.

Kunskapsnätverket för samisk hälsa har fått en ny länsövergripande koordinator.

Beredningen arbetar med att utveckla det nationella hälsoprogrammet för Barn och unga, där syftet är en sammanhållen, regelbunden och jämlik hälsouppföljning i hela länet. Region Västerbotten har sen 2005 arbetet med SALUT⁷

Forum för Folkhälsa⁸ arrangerar årets hälsokonferens i Skellefteå – Tillsammans med jämställd hälsa⁹ 10 september.

Region Västerbotten uppdaterar deras tobakspolicy för att även inkluderar de nya nikotinprodukterna E-cigarettor och Nikotinsnus. Regionen ser en stor ökning av användandet av både E-cigarettor/Vejp och Nikotinssnus/Vitt snus. Sverige har lika stor nikotinanvändning än andra jämförbara länder.

Region Västerbotten arbetar med att ställa om till den nya socialtjänstlagen som träder i kraft 2025. Man räknar med att det kan ta upp till 10år innan omställningen är helt genomförd då reformen kräver nya rutiner och arbetssätt.

Under 2025 så har cirka 2.1 miljoner betalats ut i folkhälsobidrag av dessa har ca 843.000kr gått till inlandet.

Patientnöjdheten i Västerbotten är hög enligt undersökningarna.

Folktandvården har startat upp en ny tandvårdsenhet i Västerbotten och ska i samarbete med skolor, äldreomsorg, socialtjänst med mera arbeta förebyggande och uppsökande för att förbättra länsbornas tandhälsa¹⁰.

Ett exempel är en comeback för något många växt upp med – "fluortanten". Målet är att alla skolor i Västerbotten ska erbjudas detta.

⁷ [Salut-satsningen – för barn och ungas hälsa](#)

⁸ [Forum för folkhälsa i Västerbotten](#)

⁹ [Tillsammans för jämställd hälsa – en regional konferens om genus, hälsa i arbetslivet och psykisk hälsa | Länsstyrelsen Västerbotten](#)

¹⁰ [Ny satsning på tandhälsa – comeback för "fluortanten"](#)

Barn och ungdomspsykiatri (BUP) i Lycksele har en positiv utveckling och har lyckats korta ner köerna och kan nu fokusera att erbjuda mer behandling¹¹. Det är fortfarande ett extremt inflöde till BUP jämfört med andra regioner vilket regionen nu ska undersöka.

Regionen gör sin del i det brottsförebyggande arbetet och ställer frågor om våld systematiskt vid patientmöte samt att man har rutiner vid upphandling.

- **Miljö- och byggavdelningen Malå kommun**
Ej på plats vid dagens möte
- **Malå Energi- och industri AB (MENI)**
Ej på plats vid dagens möte
- **Malåbostäder AB**
Ej på plats vid dagens möte

Folkhälsorådet BESLUTAR att notera informationen

§ 6

Folkhälsosamordnaren informerar

Folkhälsa

En tillgänglighetsvandring på badhuset i Malå planeras att genomföras under juni månad. En separat inbjudan kommer att skickas ut till brukarorganisationen.

Kommunens folkhälsopolitiska program är ute på remiss till alla avdelningar, nämnder och bolag för revidering och synpunkter. I samband med detta skickas även en uppföljning ut för perioden 2022 – 2024. Sista svars datum är 30e maj 2025.

En motionskampanj planeras att genomföras under maj och juni 2025. Separat inbjudan kommer skickas ut.

¹¹ [BUP i Lycksele har kapat köerna – ska erbjuda mer behandlingar | SVT Nyheter](#)

Psykisk hälsa/Suicidprevention Malå:

Folkhälsosamordnaren informerar att man kommer implementera metoden YAM – Youth aware of mental Health¹² under hösten 2025.

Detta kommer vara en del av Malå kommuns arbete med psykisk hälsa och suicidprevention

Folkhälsosamordnare kommer erbjuda utbildningen MHFA¹³ – Första hjälpen till psykisk hälsa, till kommunal och regional personal under 2025.

Information kommer skickas till chefer som vidarebefordrar informationen vidare.

Folkhälsosamordnaren informerar att Storumans kommun ingår i ett pilotprojekt under 2025–2026 där man arbetar med att erbjuda Våga fråga - E äldre¹⁴ för vård/omsorgspersonal inom kommunal verksamhet.

Detta sker i samverkan med Region Västerbotten och deras utbildningsplattform.

Går allt vägen kommer man kunna erbjuda utbildningen i hela länet inklusive Malå kommun där Folkhälsosamordnaren är handledare för kommunen.

Detta kommer vara en del av Malå kommuns arbete med psykisk hälsa och suicidprevention

Folkhälsosamordnaren meddelar att den förslagna kommunala handlingsplanen för psykisk hälsa och suicidprevention kommer revideras om för att anpassas till den nya antagna nationella strategin – Det handlar om livet¹⁵ samt att man inväntar att den regionala strategin ska antas. Det förväntas att den antas i början på 2025.

¹² [YAM - Youth Aware of Mental health](#)

¹³ [MHFA - Första hjälpen till psykisk hälsa | Karolinska Institutet](#)

¹⁴ [Våga fråga-e - Suicide Zero](#)

¹⁵ [Det handlar om livet – nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention - Regeringen.se](#)

Brottsförebyggande (REK-gruppen) /ANDTS

REK-gruppen¹⁶ i Malå kommun ansvarar för det brottsförebyggande arbetet och arbetar utifrån uppsatta mål och aktiviteter i medborgarlöfte och tillhörande åtgärdsplan.

Polisen Skellefteå och Malå kommun har inlett arbetet med att ta fram medborgarlöfte för kommande period. Arbeta beräknas vara klart under Mars/April.

Från årsskiftet har Malå kommun fått en ny kommunpolis, Carin Wiklund.

Det finns goda förhoppningar att inom tre år kanske det finns lokala poliser i Malå/Norsjö kommun då intresset har varit stort att studera till Polis.

Den organiserade brottsligheten har fått grepp om länet och ett informationsmöte planeras med Polisen under 2025, där man möter politiker och kommunledning för att informera om situationen.

Den 9 april är kommunledningen inbjuden till en träff med Folkhälsosamordnare, Polis och Tullverket gällande implementering av metoden TIF- Tillsammans mot illegala försändelser¹⁷ där fokus kommer ligga på narkotikasituationen i länet och Malå samt tullens verksamhet.

Ett separat möte kommer hållas den 9e april med samtliga post- och paket ombud i Malå kommun för att implementera metoden.

Planerade aktiviteter under året hänvisas till REK-gruppens hemsida¹⁸

Folkhälsorådet **BESLUTAR** att notera informationen

¹⁶ [Brottsförebyggande arbete | Malå Kommun](#)

¹⁷ [Tillsammans mot illegala försändelser](#)

¹⁸ [REK-gruppen anteckningar | Malå Kommun](#)

§ 7

Övrigt

- Folkhälsosamordnaren har skickat ut en inbjudan till skolan och socialtjänsten om en konferens i Lycksele den 5 maj. Botkyrka presenterar deras våldspreventionsmetod Tåget¹⁹²⁰
- 1 oktober 13.00 – 16.00 kommer Region Västerbotten och Länsstyrelsen Västerbotten för årets folkhälsodialog med temat Barn och Ungas hälsa i Malå. En separat inbjudan har skickats ut.
- Folkhälsosamordnaren går igenom förslag på verksamhetsplan under 2025 för Folkhälsorådet samt uppföljning av verksamhetsplan för 2024. Folkhälsosamordnaren har även skickat ut en verksamhetsberättelse för 2024 inför dagens möte som publiceras på Folkhälsorådets hemsida²¹
- Under året kommer Folkhälsorådets representanter arbeta med E-utbildning God och Jämlig hälsa²² där man inför varje folkhälsoråd arbetar med två kapitel.

Folkhälsorådet BESLUTAR att notera informationen

§ 8

Nästa möte

Nästa möte äger rum 5 maj 2025 14.30 – 16.00, konferensrum Jupiter eller digitalt via teams.

Kommande möten under året är:

8 september 14.30 – 16.00

10 november 14.30 – 16.00

Ärenden som önskas ta upp i Folkhälsorådet skickas till Folkhälsosamordnaren för beredning, senast två veckor innan kommande möte.

daniel.burman@mala.se

¹⁹ [Tåget – exempel - Socialstyrelsen](#)

²⁰ [Tåget – våldsförebyggande arbete i skolan för yngre årskurser - Botkyrka kommun](#)

²¹ [Protokoll Folkhälsoråd | Malå Kommun](#)

²² [E-utbildningar — Folkhälsomyndigheten](#)

Daniel Burman
Sekreterare

Marie Önnérlov
Justerare

Cecilia Festin Stenlund
Ordförande